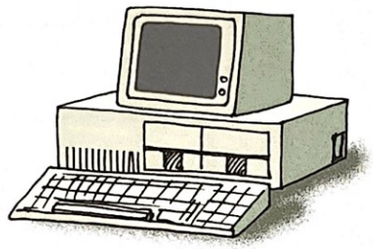
Wat ga je leren? Je leert regelwoorden: samenstellingen met een koppelteken.

Op verkenning

1 **Door de komst van de computer zijn er woorden en begrippen in de taal bijgekomen. Sommige daarvan zijn ook alweer verdwenen. In sommige van die begrippen staan afkortingen. Verbind wat bij elkaar hoort.**

☒ e-mail	personal computer
☐ vermogen: 4 GB	short message service
☒ sms-bericht	gigabyte
☐ tweedehands pc	electronic mail
☒ usb-aansluiting	world wide web
☒ dvd-hoesje	digital video disc
☐ www.zwijsen.nl	universal serial bus

☒ **In de eerste kolom staan vier samenstellingen. Kruis die aan. Welke zin hieronder klopt? Kruis aan.**

☒ Bij al deze samenstellingen staat tussen de afkorting en het andere deel een streepje.
☐ Bij al deze samenstellingen staat de afkorting los van het andere deel.
☐ Bij al deze samenstellingen is een afkorting gekoppeld aan een Engels leenwoord.

Uitleg

2 **Kunnen klinkers na elkaar verkeerd gelezen worden? Bij samenstellingen schrijf je dan geen trema, maar een koppelteken: - (streepje). Dat doe je ook bij aardrijkskundige namen of als één woorddeel een afkorting is.**
u **Lees uitlegkaart R3-c.**

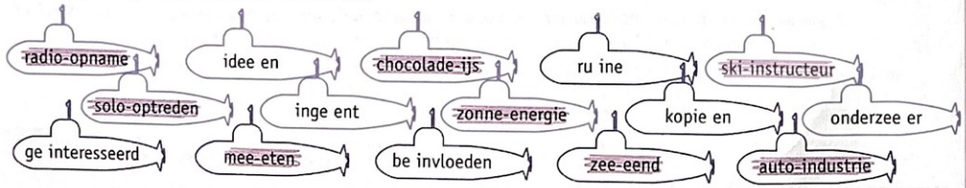
Aan de slag

3 **Schrijf de samenstellingen goed op. Gebruik daarvoor bij zeven samenstellingen een koppelteken.**

vanille + ijs	*vanille-ijs*	vanille + smaak	*vanillesmaak*
A4 + formaat	*A4-formaat*	tv + toestel	*tv-toestel*
zo + even	*zo-even*	noord + oosten	*noordoosten*
thema + week	*themaweek*	Noord + Amerika	*Noord-Amerika*
sms + bericht	*sms-bericht*	tosti + ijzer	*tosti-ijzer*

4 **Kruis aan.**
☒ Kun je twee of meer klinkers na elkaar verkeerd uitspreken?
Dan schrijf je een koppelteken bij ☒ samenstellingen. ☐ andere woorden.

Welke acht woorden schrijf je met een koppelteken? Schrijf koppeltekens op de goede plaats en kleur die woorden.

5 **Maak het voltooid deelwoord af. Twee werkwoorden zijn sterk.**

	ik heb het …		ik heb het …		ik heb me …
betalen	*betaald*	versieren	*versierd*	zich bewegen	*bewogen*
bestellen	*besteld*	bewijzen	*bewezen*	zich vergissen	*vergist*
gebruiken	*gebruikt*	ontdekken	*ontdekt*	zich vervelen	*verveeld*

6 **Met het eerste woord kun je drie samenstellingen maken. Eén van die samenstellingen schrijf je altijd met een koppelteken. Schrijf alleen die samenstelling op.**

solo: optreden, zangeres, spel } *solo-optreden*
zee: schip, egel, dijk } *zee-egel*
na: blijven, kijken, apen } *na-apen*
koffie: uurtje, bonen, broodje } *koffie-uurtje*

7 **Schrijf de goede samenstellingen op.**

De plaats Terneuzen ligt in (Zeeuws+Vlaanderen). *Zeeuws-Vlaanderen*
Mijn favoriete (tv+programma) begint om half acht. *tv-programma*
In het (zuid+westen) van Nederland schijnt de zon. *zuidwesten*
Bij de (diploma+uitreiking) was iedereen opgewonden. *diploma-uitreiking*
Die (vwo+leerling) moet elke dag huiswerk maken. *vwo-leerling*
In (Midden+Amerika) wordt een orkaan verwacht. *Midden-Amerika*

8 **Maak het weerbericht af. Bedenk verschillende soorten weer. Vul vóór 'Nederland' twee keer een windrichting (*noord*, *zuid*, *oost*, *west*) in. Vul twee keer een combinatie van windrichtingen in.**

Bijvoorbeeld:
'In *Oost-* Nederland blijft het *onweren*.
In *Zuid-* Nederland krijgen we *prachtig zomerweer*.
In het *zuidwesten* blijft het *droog*, in het *noordoosten* gaat het *hagelen*.'

Terugkijken

9 ☒ **In één rij (↓) zijn alle samenstellingen goed gespeld. Kruis aan.**

☒	☐	☐	☐	☐
Zuid-Holland	dvd-speler	Nieuw-Zeeland	~~zoëven~~	solo-optreden
T-shirt	gala-avond	~~PSVspeler~~	Tilburg-West	Noord-Brabant
usb-stick	~~Westeuropees~~	Zuid-Holland	de Noordzee	~~wcpapier~~
foto-opname	sms-bericht	toe-eigenen	radio-omroep	zonne-energie

Streep de vier verkeerd gespelde samenstellingen door.

Klaar? Kies of